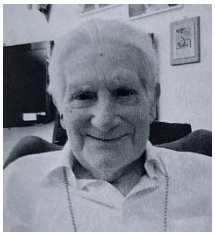
Joop Scheerboom

Johannes Hendricus (Joop) Scheerboom is geboren op 25 oktober 1917 in Amsterdam-Oost. Hij was de zoon van Johannes Hendrikus Scheerboom en Ida Johanna Seeboldt. Hij was de tweede van zes kinderen, vier jongens en twee meisjes. Het gezin was katholiek. Hij groeide op in de Indische buurt en het gezin verhuisde in 1936 naar de Vrolikstraat en in 1942 naar de Linnaeusstraat in Amsterdam. Zijn vader werkte bij Werkspoor en was vaak langere tijd van huis omdat hij in het buitenland scheepsmotoren moest leveren.

Joop ging naar de Ambachtsschool en haalde een aantal technische diploma's. Toen hij 14 was werd hij leerling goudsmit en later volgde hij een opleiding tot goudsmit en was werkte zijn hele leven in deze branche.

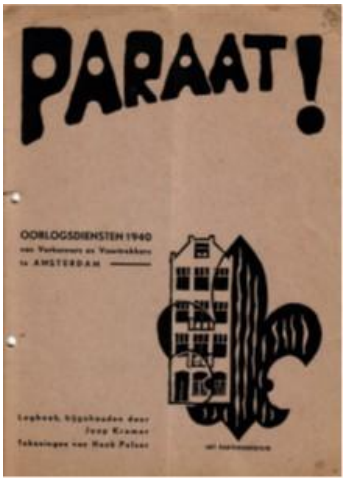
Hij was oprichter en hopman van de katholieke verkennersgroep St. Franciscus.

In Amsterdam hebben enkele honderden verkenners, voortrekkers en leiders zich ingezet in de meidagen van 1940. Op 10 mei werden de scouts opgetrommeld en vanuit het hoofdkwartier van de Padvindershulpdienst in het districtskantoor op Keizersgracht 232 werden de eersten ingezet bij de Luchtbescherming. Een dag later vielen de eerste bommen op de stad. Er gingen 24 verkenners helpen met het bergen van gewonden en doden. Ze regelden het verkeer, hielden nieuwsgierigen op afstand en hielpen met het opruimen van de glasscherven op de straat.

In de daaropvolgende dagen werden padvinders ingezet bij de verschillende blokhoofden van de luchtbeschermingsdienst, ze bemanden de telefooncentrale van de luchtbeschermingsdienst en hielpen in ziekenhuizen en bij de politie. Joop zat enkele weken op het politieposthuis aan de Linnaeusstraat. Op de zolders van de marinewerf lagen grote hoeveelheden verbandmateriaal, bedden en dekens en de scouts hielpen het Rode Kruis om dit te distribueren naar ziekenhuizen in Amsterdam, maar ook in Leiden, Delft en verder. Direct na de capitulatie organiseerden de padvinders in Amsterdam een inzameling voor hulpbehoevenden. De scouts uit de stad gingen de huizen langs.

De VVV Amsterdam was na de capitulatie belast met het opsporen van gegevens van personen van wie bij familie nog niet bekend was waar ze zich bevonden na de meidagen van 1940. De adjunct directeur van het VVV Amsterdam van Ton Koot, een bekende scout. Ze hadden hiervoor een organisatie in het leven geroepen, met medewerking van de militaire autoriteiten, de Nederlandse Spoorwegen en de Nederlandse Padvinders. Omdat de post na de meidagen nog niet goed functioneerde, werd een koeriersdienst van padvinders in het leven geroepen. De eerste groep vertrok op 21 mei vanaf het centraal station in Amsterdam. De scouts behandelden naar schatting 3500 tot 4000 aanvragen. Er waren 29 koeriers, waaronder één verkenner en de rest voortrekkers en leiders die naar alle uithoeken van Nederland trokken om inlichtingen in te winnen.

Joop kreeg hij de opdracht een belangrijke brief naar de omgeving van Scherpenzeel te brengen. Vanuit daar fietste hij naar de Grebbeberg, waar tijden de meidagen ruim 500 militairen zijn omgekomen en padvinders hielpen met het begraven van de lichamen. Op de terugweg naar Amsterdam, tussen Rhenen en Wageningen, kwam hij langs een opslagplaats met militaire goederen van het gedemobiliseerde Nederlandse leger. Hij werd hartelijk ontvangen en kreeg de verhalen van het front te horen. Toen hij weer verder wilde gaan kreeg hij van een sergeant een klaroen (signaalhoorn) overhandigd. Hij zei daarbij; *Vaandrig, neem deze trompet mee, want anders moeten wij het aan de moffen afdragen. De signaaltrompet is afkomstig van de Grebbelinie. Neem het mee als een aandenken voor je groep en vertel ze het verhaal van hier.*

Voortrekker Joop Kramer heeft een logboek bijgehouden over de inzet van padvinders: *Paraat! : oorlogsdiensten 1940 van Verkenners en Voortrekkers te Amsterdam.* Henk Pelser maakte tekeningen.

De goudsmederij waar hij werkte werd gesloten omdat ze voor Joden werkten en de eigenaaren moesten onderduiken. In Diamantfabriek De Concentratie gingen ze illegaal door als goudsmederij. Op deze manier konden ze goud van onder andere Joden omsmelten en verkopen omdat mensen geld nodig hadden. Dit was illegaal. Joop bleef bij deze illegale organisatie werken. Een aantal mensen doken ook onder op deze plek en Joop verzorgde hen. In mei 1942 werd er een razzia gehouden en Joop werd opgepakt maar ook weer vrijgelaten omdat hij geen jood was. Hij maakte zich zorgen omdat hij ook in het kader van de Arbeitseinsatz opgepakt had kunnen worden. De onderduikers gingen naar andere adressen, omdat de locatie te gevaarlijk werd. Een medewerker op het Arbeidsbureau zorgde ervoor dat zijn gegeven daar verdwenen en door zijn inzet voor onderduikers kwam Joop in contact met illegale organisaties. Hij gebruikte de schuilnaam Blonde Joop en deed ‘klusjes’ voor de Joods-Duitse verzetsman Walter Süskind, beheerder van de Hollandsche Schouwburg.

Hij trouwde op 24 mei 1944 met de katholieke Hendrika Adriana Philomenia (Jeanne) Willemsen en ze gingen wonen op de Plantage Badlaan in de Plantage Weesperbuurt in Amsterdam. Hier zette hij zijn bedrijf als goudsmit op. Hij bleef de rest van de oorlog voorzichtig. Tijdens de hongerwinter ging hij regelmatig op stap om voedsel te zoeken. Joop en Jeanne kregen vijf kinderen. Tijdens de bevrijdingsfeesten werd hij gefotografeerdin Scoutinguniform op een tank van de bevrijders in de Paleisstraat.

Na de oorlog bracht hij op de hoorn een padvinderslelie aan. In 1957 verhuisde hij met zijn gezin naar Laren, maar het bedrijf bleef gevestigd in Amsterdam. In Laren kwam hij Nico Schimmel tegen, dirigent van de muziekvereniging St. Jan. Scheerboom vroeg of Nico tijdens de Dodenherdenking op de klaroen wilde spelen. Sindsdien speelt Nico elk jaar op 4 mei de taptoe op dit historische instrument. Eerst in Laren, later in Amstelveen en nu in Bussum. Na de plechtigheid geeft Nico de klaroen weer terug aan de familie Scheerboom. De familie wil, na het overlijden van Joop, het verhaal van hun vader en de trimoet graag doorgeven aan de volgende generatie.

Joop is overleden op 8 februari 2016 in Laren en ligt begraven op het St. Janskerkhof in Laren.

Meer informatie

Paraat! : oorlogsdiensten 1940 van Verkenners en Voortrekkers te Amsterdam | NIOD Bibliotheek
Het verhaal van de klaroen – Harmonie Orkest Amstelveen
Bijzondere oorlogsklaroen van familie Scheerboom klinkt weer in het Gooi. 'Mijn vader had een neusje voor bijzondere spullen' | Noordhollands Dagblad
Laren - St. Janskerkhof - - graf 1621455 (online-begraafplaatsen.nl)
Indexen (archief.amsterdam)
Walter Süskind - Wikipedia
Jong in de oorlog | Campschreur, Wouthuysen | 9789024448494 | Boom

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.